

Raadpleging van de Raad van het BIPT van 1 september 2023 over

de marktvraag voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de band 26 GHz

Hoe kunt u reageren op dit document?

Tot 3 november 2023
Enkel via e-mail naar consultation.sg@bipt.be
Met de referentie (CONSULT-2023-C9)

Aanspreekpunt: Gino Ducheyne, Eerste Ingenieur-adviseur (tel. 02 22 68 818)

Antwoorden dienen elektronisch te worden verzonden naar het opgegeven adres.

Voeg dit [formulier als eerste blad](#) bij uw antwoord a.u.b.

Uw opmerkingen zouden moeten verwijzen naar de paragrafen en/of tekstgedeelten waarop ze betrekking hebben en duidelijk aangeven wat vertrouwelijk is.

INHOUDSOPGAVE

1. Introductie en wettelijk kader.....	3
2. Peiling naar de marktvraag en vervolg.....	4

1. Introductie en wettelijk kader

1. In de RSPG¹-Opinie betreffende 5G van 9 november 2016² wordt de band 26 GHz³ als een 5G-pionierband aangeduid (samen met de banden 700 MHz en 3600 MHz).
2. In overeenstemming met overweging 135 van Richtlijn 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (hierna "Richtlijn 2018/1972"), verwacht het BIPT dat de band 26 GHz enkel ingezet zal worden op specifieke geografische gebieden en niet voor grootschalige dekking:

"...Het toekomstige gebruik van de 26 GHz-band voor terrestrische draadloze 5G-diensten zal waarschijnlijk onder meer gericht zijn op stedelijke gebieden en voorstedelijke hotspotgebieden, terwijl enige uitrol te verwachten is langs belangrijke wegen en spoorwegen in plattelandsgebieden. Dit biedt de gelegenheid om de 26 GHz-band te gebruiken voor andere diensten dan draadloze 5G-systemen buiten die geografische gebieden, bijvoorbeeld voor bedrijfsspecifieke communicatie of voor gebruik binnenshuis, en biedt zodoende de lidstaten de gelegenheid die band toe te wijzen en beschikbaar te stellen op niet-exclusieve basis."

3. Artikel 54,1 van Richtlijn 2018/1972 bepaalt dat de lidstaten, wanneer dit noodzakelijk is om de uitrol van 5G te vergemakkelijken, uiterlijk op 31 december 2020 alle passende maatregelen moeten nemen om het gebruik mogelijk te maken van ten minste 1 GHz in de band van 26 GHz, mits er sprake is van een duidelijke markt vraag.
4. Aanvullend op artikel 54,1 van Richtlijn 2018/1972, bepaalt artikel 2 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/784 van de Commissie van 14 mei 2019 inzake de harmonisatie van de frequentieband 24,25-27,5 GHz voor terrestrische systemen die draadloze breedbanddiensten voor elektronische communicatie kunnen leveren in de Unie dat de lidstaten uiterlijk op 30 maart 2020 moeten zorgen voor de toewijzing en de beschikbaarstelling⁴, op niet-exclusieve basis, van de frequentieband 26 GHz aan terrestrische systemen die draadloze breedbanddiensten voor elektronische communicatie kunnen leveren.
5. In België wordt de band van 24,5-26,5 GHz intensief gebruikt voor straalverbindingen. Het BIPT heeft overigens exclusieve blokken toegewezen voor de straalverbindingen van Telenet Group en Orange Belgium, in de band van 26 GHz⁵. De rest van de band van 26 GHz, namelijk de subbanden 24,25-24,5 GHz en 26,5-27,5 GHz, is beschikbaar.
6. Er werd reeds een openbare raadpleging gehouden door het BIPT in april 2019, waaruit bleek dat er destijds geen duidelijke markt vraag bestond.

¹ Radio Spectrum Policy Group (Beleidsgroep Radiospectrum).

² RSPG Opinion on spectrum related aspects for next-generation wireless systems (5G).

³ Frequentieband 24,25-27,5 GHz.

⁴ Zie overweging 23 van Besluit (EU) 2019/784: "Met de "toewijzing en beschikbaarstelling" van de frequentieband 26 GHz in het kader van dit besluit worden de volgende stappen bedoeld: i) het nationale rechtskader voor frequentietoewijzing aanpassen om het beoogde gebruik van deze band onder de in dit besluit vastgestelde geharmoniseerde technische voorwaarden daarin op te nemen, ii) alle nodige maatregelen op touw zetten om co-existent met het bestaande gebruik in deze band voor zover nodig te garanderen, iii) de geschikte maatregelen op touw zetten, in voorkomend geval ondersteund door een raadpleging van belanghebbenden, om het gebruik van deze band mogelijk te maken overeenkomstig het toepasselijke rechtskader op het niveau van de Unie, met inbegrip van de geharmoniseerde technische voorwaarden van dit besluit."

⁵ Zie het besluit van de Raad van het BIPT van 3 december 2018 betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen en radio-interface E18 (26 GHz-band) (deel 3) en het besluit van de Raad van het BIPT van 29 juni 2023 inzake de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen.

7. Overeenkomstig artikel 13/2 van de wet betreffende de elektronische communicatie van 13 juni 2005 (hierna "WEC") moet het BIPT de meest geschikte regeling voor het machtigen van het gebruik van de band van 26 GHz vaststellen. De machtigingsregelingen waarin de WEC voorziet, zijn de algemene machtiging, de gebruiksrechten voor radiospectrum en de vergunningen voor private radiocommunicatie. Indien het BIPT tot de conclusie komt dat de algemene machtiging de meest geschikte machtigingsregeling is, stelt het de voorwaarden voor het gebruik van de algemene machtiging vast.
8. Concludeert het BIPT dat het verlenen van gebruiksrechten voor radiospectrum de meest geschikte machtigingsregeling is, moet het overeenkomstig artikel 20, § 1, van de WEC onderzoeken of het passend is het aantal te verlenen gebruiksrechten voor radiospectrum te beperken. Overeenkomstig artikel 18, § 1, van de WEC worden de voorwaarden voor het verkrijgen en de niet-technische voorwaarden voor de uitoefening bij koninklijk besluit vastgesteld op voorstel van het BIPT of op eigen initiatief, na advies van het BIPT. In voorkomend geval wordt de procedure voor het beperken van het aantal gebruiksrechten voor radiospectrum overeenkomstig artikel 20, § 2, van de WEC, vastgesteld bij koninklijk besluit op voorstel van het BIPT of op eigen initiatief, na advies van het BIPT.
9. Deze raadpleging zou meer duidelijkheid moeten brengen over de intenties van bepaalde marktpartijen om deze band te gebruiken.
10. Om de toekomstige uitrol van 5G in deze band in België niet in het gedrang te brengen en de Belgische actoren niet te benadelen, is het van belang dat er voor eventuele geïnteresseerden mogelijkheden gecreëerd worden om gebruiksrechten toe te kennen voor 5G in deze band.
11. Er bestaat reeds een mogelijkheid om testen en proeven uit te voeren in de band 26,5-27,5 GHz aan de hand van vergunningen die uitgereikt worden in uitvoering van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen (zie artikel 4, 9°, a)⁶). Er werd reeds een testvergunning afgeleverd in deze band.
12. Dit regime voor testen en proeven laat echter niet toe dat er diensten aangeboden worden op commerciële basis. Bovendien is het zeer moeilijk om de grens te trekken tussen pre-commerciële testen en operationele activiteiten.
13. De gevolgen die aan deze raadpleging gegeven worden zullen een goede indicatie geven van de marktvraag die er in deze band bestaat.
14. De toekenning van de 26 GHz band aan 5G is een belangrijk element dat deel uitmaakt van de DESI⁷-score⁸. Reeds 11 landen⁹ in de EU hebben de band ter beschikking gesteld. Het valt derhalve niet uit te sluiten dat België omwille van de niet-toekenning van de deze band enigszins terugvalt in de DESI-rangschikking.

2. Peiling naar de marktvraag en vervolg

⁶ "Art. 4. De vergunde radionetten en vergunde radiostations alsook de houdersvergunningen worden gerangschikt in een van de volgende categorieën, volgens hun bestemming en de wijze waarop zij werken: (...)

9° 9de categorie: vergunningen met betrekking tot private radionetten of -stations:

a) gebruikt voor proeven of tests;(...)"

⁷ DESI: Digital Economy and Society Index

⁸ De drie 5G-banden (700 MHz, 3600 MHz en 26 GHz) hebben hetzelfde gewicht. Het toegewezen deel van het spectrum als totaal van het geharmoniseerd spectrum wordt als eenheid gehanteerd.

⁹ Duitsland (individuele frequentietoewijzingen), Bulgarije, Kroatië, Denemarken, Estland, Finland, Griekenland, Italië, Slovenië, Spanje, Zweden. In Oostenrijk, Letland en Noorwegen wordt de band binnenkort geveild. In Frankrijk zijn technische testen mogelijk.

15. Geïnteresseerden kunnen hun interesse kenbaar maken bij het BIPT door te reageren op deze raadpleging.
16. Volgende vragen kunnen worden beantwoord om aan te geven of men al dan niet interesse heeft.
 - 16.1. Bent u tegen 2030 geïnteresseerd in de band van 26 GHz en wanneer denkt u deze te gebruiken?
 - 16.2. Welke toepassingen ziet u voor deze band?
 - 16.3. Acht u een algemene machtiging dan wel individuele gebruiksrechten (zie artikel 13/2 WEC) of private vergunningen aangewezen (zie artikel 39 WEC)?
 - 16.4. Dienen in het geval van individuele gebruiksrechten deze (het aantal gebruiksrechten) beperkt te worden of niet?
 - 16.5. Indien het nodig is de gebruiksrechten te beperken, welke procedure acht u dan aangewezen (beautycontest, veiling, ...)?
 - 16.6. Dient er in geval van veiling een spectrum cap (maximale hoeveelheid spectrum die een operator kan verkrijgen) vastgesteld te worden?
 - 16.7. Zouden individuele gebruiksrechten voor het hele grondgebied moeten gelden of voor bepaalde zones?

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad